

PEXESO STROMŮ

HRAJTE SI A POZNÁVEJTE NAŠE STROMY

Tohle je **pexeso** – každý obrázek je tu dvakrát.
Ale je to také **kvarteto** – ke každému z 8 stromů jsou tu 4 obrázky.

O každém stromu se dozvíte:

... co mu roste na větvi

... kde schovává semínka

list

plod

... jak vypadá jeho miminko

... jakou má kůži

semenáček

kůra

PEXESO STROMŮ můžete hrát jako klasické pexeso, ale také jako kvarteto. Anebo vymyslete vlastní hru. Vždycky se přitom budete učit, jak vypadají naše stromy.

Hra obsahuje 64 kartiček, každý obrázek je tu dvakrát, jako u klasického pexesa. Z kartiček ale můžete vytvářet také čtveřice podle druhu stromu: list, plod, semenáček, kůra.

Poznáte, jak patří k sobě? Pomůže vám barva okrajů, je u každého stromu jiná.

JAK HRÁT PEXESO? Všechny kartičky otočte obrázkem dolů a poskládejte vedle sebe (do tvaru čtverce). Hráči hledají dvojice stejných kartiček. První hráč otočí dvě kartičky. Pokud jsou stejné, může hledat další dvojici, pokud ne, pokračuje další hráč. Kdo sebere nejvíc dvojic, vyhrává.

JAK HRÁT KVARTETO? Použijte jen polovinu karet. Rozdejte je hráčům, pokud možno rovnoměrně. Karty si navzájem neukazujte. Nejmladší zahajuje hru. Vyzve jiného hráče, aby mu předal kartu, která mu chybí do kvarteta. Smí žádat pouze to kvarteto (ten strom, tu barvu), od kterého sám alespoň jednu kartu má. Pokud vyzvaný hráč kartu má, musí ji předat. Tazatel žádá karty od různých hráčů tak dlouho, dokud správně tipuje, kdo kterou kartu má. Když se netrefí, přebírá slovo dotazovaný hráč a snaží se stejným způsobem získat karty do svých kvartet. Kdykoliv během hry shromáždí hráč celé kvarteto – 4 karty stejné barvy, ihned ho vyloží před sebe. Hra končí, když jsou všechna kvarteta vyložena. Kdo jich má nejvíc, vyhrává.

ZKUSTE PEXESO PRO POKROČILÉ Pokud budete chtít náročnější variantu pexesa, můžete místo dvou karet otáčet vždy čtyři a hledat rovnou čtveřice ke každému stromu.

ČÍM JSOU ZAJÍMAVÉ?

DUB Až opadá listí z dubu! Víte, kdy to je? Na podzim ne, to listí jen uschne. Opadá až zjara, kdy zároveň raší nové lístky. Žaludy jsou dobrou potravou pro divočáky a i lidé je využívají – dřívě z nich běžně dělali kávu „žaludovku“ a dnes se k tomu zase vracejí.

LÍPA Lípa je českým národním symbolem. Lidé tyto košaté stromy už po staletí vysazují jako solitéry ve vesnicích a městech, u kostelů i u křížků, na křižovatkách cest ve volné krajině. Také ale je bývají často lipové, stejně jako památné stromy – lípy se totiž dožívají mnoha set let. Jejich měkké světlé dřevo rádi používají řezbáři.

BUK Má hladké lesklé listy a vysoký štíhlý kmen. Kůra je hladká, světle šedá, s kresbou ve tvaru očí – jsou to místa po odpadlých větvích. Bukové lesy mají hustý podrost – říká se jim proto květnaté bučiny. Bukvice můžete ochutnat, jsou jako oříšky, jen je nezapomeňte oloupat.

HABR Pruhy na hladké kůře připomínají hady. Habry bývají menší, zato však rostou rychle a snadno obrázejí, dokonce i z pařezů. Dřívě toho lidé využívali v tzv. pařezinách – vyřezali kmeny, aby měli dřevo na topení, a z pařezů znovu vyrostly stromy. Dnes se z něj často dělají živé ploty nebo zelená bludiště pro děti.

SMRK Smrků u nás potkáte všude spoustu, i když patří do hor. Lidé ho vysazují hlavně kvůli těžbě dřeva. Pod smrkou bývá nastláno jehličí, ale nic moc dalšího tam neroste. Ve smrkovém mlází se daří hřibům, ale připravte se na pichlavé jehlice, až se k nim budete prodírat.

JEDLE „Je rovný jako jedle“ říkáme o někom, kdo je vysoký a drží tělo zpříma. Jedle jsou totiž krásně rovné, větve trčí skoro kolmo z kmene a jehlice rostou z větviček naplocho. Zespoda má každá jehlice dva bílé proužky. Šišky jsou obrácené vzhůru a na zemi je nenajdete – rozpadají se totiž na stromě.

BOROVICE Umí se kořeny dobře držet i na skalách a také najít vlhkost v zemi. Má dlouhý kmen a křivoloké větve ve výšce. Ze silné a měkké kůry se dobře vyřezávají lodičky.

MODŘÍN Jako jediný jehličnan na zimu opadává. Roste vždycky pospolu s jinými druhy stromů. Pod modřínem hledejte klouzky, ti dva spolu totiž žijí v symbióze (pomáhají si navzájem). Dřevo je dobré na nábytek, na rovné stožáry a také na obložení domů, protože prkna dlouho vydrží i bez ošetření.

Ediční centrum Lipky vydává publikace, metodické materiály, výukové pomůcky i hry, určené školám i veřejnosti, dospělým i dětem. Koupíte je na kterémkoli pracovišti Lipky nebo na www.lipka.cz/e-shop.

Vydala Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání pro Hnutí DUHA, kampaň Zachraňme lesy
Lipová 20, Brno, www.lipka.cz

Námět: kolektiv autorů Lipky (pracoviště Jezírko)

Redakce: Lenka Kopáčová, grafická úprava: Jana Zbirovská

Foto, ilustrace: Blanka Ponížilová

Čtvrté vydání

Brno 2018

PEXESO STROMŮ

dub

dub

dub

dub

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

dub

dub

dub

dub

lípa

lípa

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

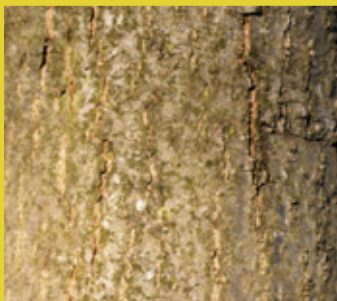
Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

lípa

lípa

lípa

lípa

lípa

lípa

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

buk

buk

buk

buk

buk

buk

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

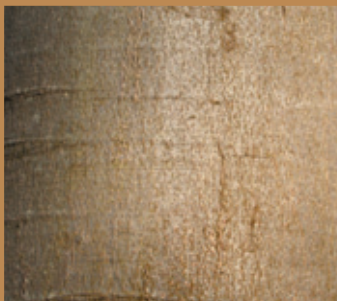
Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

buk

buk

habr

habr

habr

habr

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

habr

habr

habr

habr

smrk

smrk

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

smrk

smrk

smrk

smrk

smrk

smrk

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

jedle

jedle

jedle

jedle

jedle

jedle

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

jedle

jedle

borovice

borovice

borovice

borovice

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

borovice

borovice

borovice

borovice

modřín

modřín

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

modřín

modřín

modřín

modřín

modřín

modřín

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy

Zachraňme lesy